

MOCIÓ PRESENTADA PER LA CANDIDATURA D'UNITAT POPULAR - ALTERNATIVA MUNICIPALISTA (CUP-AMUNT) PERQUÈ ES REVISI EL PROJECTE DE LA FUTURA RESIDÈNCIA DEL PLA DE SANTA MARIA BASANT-SE EN ALTRES MODELS DE RESIDÈNCIES EXISTENTS

La vellesa és una etapa més a la vida, una etapa que no té marcat un inici clar però que se sol relacionar amb la fi de l'activitat laboral. La gran majoria de gent quan hi arriba segueix sent completament autònoma, i perquè continuï sent així les persones ens hem de seguir sentir capaces i necessàries, cosa que, sovint, al model actual de Residències "convencionals" no passa.

L'allargament de la vida i l'envelliment progressiu de la població són una realitat a Catalunya i suposa un dels reptes principals del segle XXI. Cada 10 anys l'esperança de vida s'allarga 2'5 anys, això provoca canvis en l'etapa de vida que és la vellesa. Com més anys de vida més possibilitats de patir malalties de llarga durada, augmentant la creença que la gent gran és un col·lectiu homogeni, no productiu i consumidor de recursos assistencials, creem un prejudici a partir d'uns estereotips. Però la realitat és ben diferent, les persones envellim segons com hem viscut, segona la nostra història de vida i això fa que la vellesa sigui un grup heterogeni amb persones amb necessitats diferents.

Actualment el model assistencial més popular és el de les Residències assistides que amb la crisi de la COVID-19, s'ha vist que és un model que s'està quedant obsolet. I ha estat la situació viscuda arrel de la COVID-19 amb 6506 persones mortes a les Residències de Catalunya (més del 50% de morts total) i amb 16.559 persones amb resultat positiu, la que ha aixecat la llebre, la que ha posat a sobre la taula el problema de la privatització i de les condicions precàries en que treballen els seus professionals: sense equips de protecció individuals adequats per la situació de crisi sanitària que estàvem i estem vivint, sense la formació necessària per a poder combatre amb efectivitat els contagis i, moltes vegades, havent de fer més hores de les que els hi toquen legalment per a donar cobertura a les baixes i/o quarentenes de companys i companyes infectades.

L'actual és un model de Residència on l'atenció no és centrada en la persona al 100%, amb ràtios professionals baixos, on no es tenen en compte les necessitats de cadascú partint del fet que cada persona és única. Són recursos paternalistes on els nostres avis i àvies són considerats com a persones que no poden fer res per si mateixes, on són infantilitzats i on se'ls tracta d'una manera o d'altra segons el seu nivell econòmic. Una Residència gestionada per una empresa que no coneix a les persones qui hi viuran i que només seran beneficis per a ells no pot ser viable, no podem permetre que s'especuli amb els nostres avis i àvies.

Molts experts apunten que, entre d'altres, una de les causes de l'elevada mortalitat en les Residències dels Països del Sud d'Europa radica en el seu model de gestió i en el seu model arquitectònic estructural.

Donat que l'Ajuntament del Pla té previst un Projecte de Residència basat en aquests paràmetres anacrònics, i atès que, a banda de deixar la gent gran en una situació més vulnerable davant d'una altra possible pandèmia, també se'ls priva de la intimitat i de moltes de les activitats que els agraden, s'origina que una Residència s'acabi convertint en una espècie de presó en què hauran de passar els últims anys de la seva vida, una Residència no ha de ser un aparcament de gent gran.

Una primera proposta és el model nòrdic de Residències. En els països nòrdics ja fa temps que es plantegen aquests problemes, degut a la llarga tradició de gestió pública de les seves Residències. Als anys 80 es van trobar que s'estaven cometent bastantes irregularitats en la gestió de les Residències més grans i es va decidir començar a canviar el model.

El nou model va consistir en estructurar les Residències en unitats de convivència en mòduls d'entre 8 i 20 persones, a partir d'apartaments adaptats segons les necessitats de les persones. Els mòduls es reparteixen en habitacions individuals de 20-30 metres quadrats i comparteixen espais comuns, com el menjador o la sala de jocs. Amb les unitats de convivència el que es pretén aconseguir és un entorn més familiar i que les relacions entre els residents sigui més pròxima i directa. A més també facilita la tasca dels professionals, i paral·lelament el servei rebut en la persona, ja que l'atenció que és dóna és menys dispersa i més focalitzada, facilitant el treball a partir de la Planificació centrada en la persona donant més capacitat d'autodeterminació als i les residents, l'eix central són les persones i les seves pròpies decisions.

Un clar exemple que funciona és el sistema públic suec, ja que a Suècia la privatització del sistema de residències no supera el 25%; a Espanya, ja superem el 70% de privatització.

La segona proposta és la de Cohabitatge/Cohousing, a falta de respostes dels Governats vers les noves necessitats, ha de ser la mateixa societat qui s'autoorganitzi per arribar on no arriben les administracions i començar a posar en pràctica aquest nou model.

El cohabitatge és un model cooperativista, consisteix en dissenyar la totalitat d'una llar i del seu entorn comunitari adaptat a les necessitats de present i futur de manera que sigui eficient, sostenible i que estigui optimitzat a l'ús real que se'n farà. A més el seu principal objectiu és el de crear vincles de col·laboració entre les persones que hi viuen.

És un model que contempla la cessió d'ús, molt semblant a un lloguer si l'administració (en aquest cas l'Ajuntament) cedeix el solar a la cooperativa, i per tant s'aconsegueix un cost molt més econòmic. Ofereix habitatges amb més oportunitats de socialitzar amb els veïns i veïnes, perquè el model de construcció afavoreix que coincideixin i comparteixin uns espais comuns que el grup decidirà a què els destinaran, sala de cinema, horts socials, gimnàs, banys terapèutics, el que es decideixi. També es disposa d'un local col·laboratiu que s'obre al poble per a realitzar activitats o tallers. I compta amb serveis de cures i acompanyament, l'objectiu: que cap persona se senti aïllada, que no sentin solitud sinó que tinguin sentiment de pertinença a una comunitat a la qual tothom hi pot aportar.

Per tot l'exposat anteriorment la CUP-AMUNT el Pla proposem al Plenari de l'Ajuntament del Pla de Santa Maria que s'adoptin els següents **ACORDS**:

PRIMER- Que s'estudiïn tant el model nòrdic de Residències com el model de Cohabitatge/Cohousing i la seva viabilitat en el projecte de Residència pel nostre poble.

SEGON- Que es revisi el projecte per tal d'adaptar-lo al models d'estructura modular que s'exposen en la moció.

TERCER- Buscar un sistema de finançament que tingui en compte models cooperatius en el que no es condicioni l'accés a una plaça per temes econòmics

Grup Municipal de la CUP-AMUNT del Pla de Santa Maria

El Pla de Santa Maria, Països Catalans, 22 de setembre de 2020.